

Tilsynserklæring for skoleåret 2022/2023 for Randlev Friskole & Børnehus:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 280224	Skolens navn: Randlev Friskole & Børnehus

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Birthe Lundgaard

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
28-09-2022	3.-4. klasse	Naturfag	Naturfag	Birthe Lundgaard
28-09-2022	1.-2. klasse	Kulturfag	Humanistiske fag	Birthe Lundgaard
28-09-2022	5. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Birthe Lundgaard
28-09-2022	7.-8. klasse	Kulturfag	Humanistiske fag	Birthe Lundgaard
28-09-2022	7.-8. klasse	Billedkunst	Praktiske/musiske fag	Birthe Lundgaard
22-11-2022	5.-6.-7.-8. klasse	Teateruge	Praktiske/musiske fag	Birthe Lundgaard
27-02-2023	5. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Birthe Lundgaard
27-02-2023	6. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Birthe Lundgaard
28-02-2023	5.-6. klasse	Naturfag	Naturfag	Birthe Lundgaard
28-02-2023	5.-6. klasse	Matematik	Naturfag	Birthe Lundgaard

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Besøgene har i dette skoleår været fordelt på forskellige fag, klassetrin og skoledage. Det har i år været muligt igen at lave en fælles teateruge, som jeg har besøgt.

Erklæringen bygger på mine observationer fra undervisningen og samtaler med skolens elever, ansatte og ledelsen på besøgsdagene samt elektroniske nyhedsbreve. Ved hvert besøg har jeg deltaget i morgensamlingen.

Datoen for besøgene er aftalt med skolens ledelse, mens selve programmet for dagen aftales på dagen, så det er således uanmeldte besøg i skolens undervisning. Uanset hvem, der besøges, bliver jeg taget godt imod, så jeg føler mig hver gang velkommen på skolen. Der hersker en god og venlig tone på skolen mellem alle børn og voksne.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

På skolen undervises i et fag, som hedder Kulturfag. Faget er meget bredt beskrevet og dækker over samfundsfag, historie og kristendom og kan derfor indeholde mange forskellige elementer. På en besøgsdag har 1.-og 2.klasse travlt med at arbejde med de græske guder. De er i gang med et længere forløb, hvor de først arbejdede med de kristne værdier, så lærte de om de nordiske guder og nu er turen kommet til de græske guder. Eleverne har hørt skabelsesberetningen i den græske mytologi, og nu skal deres viden omsættes til tegneserier med figurerne Moder Jord, Fader Himmel, Zeus, Titaner og Kykloper. Undervisningsforløbet er inspireret fra Sigurd Barrets bog. Der er en god optagethed af emnet hos eleverne, som alle er i gang med at tegne deres fantasifulde tegneserier. I 7.-8. klasse holder eleverne oplæg i kulturfaget på en af besøgsdagene. De har arbejdet med emnet 2. Verdenskrig og har haft fokus på enten en diktator som Mussolini, Stalin eller Hitler, eller begrebet Racelære og Holocaust eller om begrebet Krigsførelse. På skift fremlægger grupperne om deres emne ud fra slides, de har produceret. Der er brugt mange forskellige relevante kilder til arbejdet. Det er tydeligt, at emnet har haft

elevernes interesse. Fremlæggelserne evalueres mundtligt på klassen, og lærere og elever aftaler et fremadrettet mål om at blive mere frie af oplæsning, når der skal fremlægges.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

På besøgsdagen arbejder 3.-4. klasse med fælder for dyr. Hvilke dyr kan fanges i hvilke typer fælder? Eleverne arbejder i grupper og har små dyr i fokus: bænkebidere - ørentviste - målerløber mv. Der er en eksperimenterende og undersøgende tankegang bag. Hvilke dyr fanges hvordan? Eleverne har haft fælder sat op, dyr og fælder er fotograferet, og nu skal det hele efterbehandles. På I-pads finder eleverne fotos af fælderne med dyr i, og derefter opfordrer underviseren eleverne til at analysere deres fund. Der er stor opmærksomhed, god arbejdsuro, og alle deltager aktivt.

På en anden besøgsdag er der store planer. 5.-6. klasse har arbejdet med naturkatastrofer. De har gruppevis undersøgt forskellige fænomener som: skovbrande - tornadoer - vulkanudbrud - oversvømmelser - jordskælv - tsunamier og cykloner. Denne dag skal deres arbejde fremlægges for hele skolen. Da eleverne har bygget modeller af de forskellige naturfænomener, kan modellerne demonstreres for resten af skolen som en afrunding af emnet. Der er stor travlhed med at blive klar i de sidste hektiske minutter inden fremlæggelserne, limpistoler, vat og pap findes frem, og alle modellerne arrangeres. Så går det løs. Rækkefølgen aftales, og nogle fremlæggelser bliver nødt til at foregå udendørs, da det er voldsomme sager. Beskyttelsesbriller og kitlerne skal på, så der ikke sker skader. Desværre er fremlæggelserne ikke så tydelige, at man kan høre, hvad der bliver sagt. Det er en stor flok, der skal fremlægges for, eleverne er noget generte og taler for lavt. De fleste grupper får demonstreret deres modeller, og de viser, at de har forstået principperne bag naturfænomenet. Underviseren tager over og fortæller om de forskellige typer vulkaner, som har udbrud i skolegården. Det er spændende og god action for tilskuerne. Hvis der skal være mere læringsudbytte af demonstrationerne, vil det være godt at arbejde videre med elevernes fremlæggelsesformer til en anden gang. Men eleverne er ikke så store endnu. Interessen er vakt.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de

fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Som noget nyt skal eleverne på 8. klassetrin kunne gå til prøve i billedkunst til sommer. På skolen undervises 7. og 8. klasserne sammen, men grundet prøven er der differentierede krav til eleverne. På besøgsdagen er emnet linoleumstryk. Holdet skal lave klimaplakater. Eleverne har mange gode ideer til motiver: Isbjørn på is - sol med stråler - bjerge med dyr - jordkloden og forskellige symboler snittes. Der skal lægges kræfter i, og samtidig skal man være forsigtig. Det kræver god motorik at skære i det hårde linoleum, men det fænger både drenge og piger, og der er en god og hyggelig stemning på holdet. Når et produkt er snittet færdigt, kommer det spændende øjeblik, hvor det skal afprøves med tryksværte. De færdige tryk hænges op til fælles inspiration og evaluering.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Ud fra årsplanerne og samtaler med underviserne fremgår det, at der arbejdes med forskellige aldersrelevante tekster i danskundervisningen. Eleverne opfordres til at læse selvstændige bøger, og der sættes tid af til det i timerne. Ligeledes arbejdes der med forskellige delperspektiver som personkarakteristik, miljø og andet, når der læses litteratur. Der anvendes forskellige anerkendte bogsystemer, som også genfindes i folkeskolen.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

På besøgsdagene forsøger jeg at komme i samtale med eleverne om de opgaver, de er i færd med at lave. Her kan jeg se, hvad de har af udfordringer, og hvad de har lettere ved. I 6. klasse er noget af udfordringen at forstå, hvad regneopgaven går ud på i et tekststykke. Her læser eleverne gruppevis sammen og hjælpes ad med at forstå, hvordan stykkerne skal sættes op og regnes. Bogsystemerne, som anvendes er gængse systemer, som også anvendes i folkeskolen.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Under mine besøg deltager jeg i et vist omfang i undervisningen og kigger eleverne lidt over skulderen og spørger ind til, hvad de arbejder med. Ud fra de samtaler, jeg har med eleverne, danner jeg mig et indtryk af deres faglige niveau og deres engagement i undervisningen. Underviseren introducerer til gode temaer i faget, som appellerer til aldersgruppen i 6. klasse, ligesom han har mange relevante opgaver med, som giver mulighed for differentierede besvarelser. Der kan konstateres en stor faglig bredde på holdet, men alle bliver udfordret.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Skole uden overbygning

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Underviserne anvender til alle fag forskellige relevante bogsystemer, som man genfinder i folkeskolen. Da holdene er små, kan anvendelsen af gruppeorienterede arbejdsformer ofte være lidt udfordret. Der skal ikke meget fravær til, før en gruppe ikke kan arbejde videre i fællesskab.

Underviserne inddrager tydeligvis elevernes interesser, når deres årsplaner laves. Da der er små klassekvotienter, er der også plads til, at der kan tages individuelle hensyn i undervisningen.

Jeg har observeret en stor venlighed og god kontakt, der præger samværet overalt. Det gælder forholdet både mellem lærerne og ledelsen indbyrdes, eleverne indbyrdes og lærere/elever imellem. Disse faktorer giver grundlag for et godt undervisningsmiljø.

Skolens undervisning lever op til de krav, der stilles til folkeskolen. Eleverne forventes at kunne afslutte skolegangen med folkeskolens afgangsprøver i det kommende skoleår.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Gennem kulturfaget får eleverne mulighed for at komme i dybden med mange forskellige historiske perioder og tage stilling til aktuelle udfordringer. Dette er indholdsmæssigt en god basis, når man senere skal indgå som fulgyldigt medlem af samfundet. I skolens dagligdag lægger omgangsformen op til, at alle kan opleve sig som et værdifuldt medlem af skolens fællesskab, og det giver den enkelte elev frihed til at deltage i undervisningen på egne præmisser og have indflydelse i en grad, som er afpasset alderen.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Når en skole afholder en fælles temauge, som i dette tilfælde fx er en teateruge, betyder det, at eleverne og underviserne skal arbejde på en anden måde end vanligt. Der bliver mindre fast struktur på tingene, og eleverne skal også kunne klare at arbejde mere frit og uden opsyn. Det er krævendt for både store og små. Samtidig bliver det mere tydeligt for eleverne, at man er afhængige af hinanden og dermed udgør et fællesskab. Ingen forestilling, hvis ikke kulisserne er bygget. Ingen succes, uden fælles engagement. Det er let at høre, hvis ikke alle klapper i takt, og en enkelt elev ikke følger med, men klapper sin helt egen rytme. Alle elever er vigtige, for at det fælles projekt kan løftes. Det er en meget lavpraktisk erfaring, når der sættes en forestilling op. Dette kan ses i lyset af den demokratiske tanke, at der er brug for alle, og at man skal løfte i flok, hvis det skal lykkes. Men det betyder også, at man også har medbestemmelse undervejs, når opgaverne løses. Der er plads til individuelle fortolkninger og ideer. Derfor er det meget positivt og givende, at skolen efter corona-perioden igen kan arrangere en sådan temauge.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

I dette skoleår kunne man igen lave en fælles teateruge på skolen. Valget faldt på Gummitarzan, hvor skuespillets forskellige scener var delt ud på de forskellige klassetrin, så alle bidrog til den fælles fortælling. Temaet er mobning og gjorde dermed opmærksom på en problemstilling, hvor alle børn ikke respekteres på lige fod. Således var der anledning for eleverne til at forholde sig til de grundlæggende rettigheder. Gennem fiktionen fik eleverne mulighed for at gøre erfaring med, når rettighederne ikke er til stede, og hvad det gør ved én.

Teaterforløbet giver også eleverne mulighed for at indgå i et fællesskab på andre betingelser end i den almindelige skolehverdag. Herved kan man lære at respektere hinandens forskelligheder og grænser.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

Kun hvis der er en pædagogisk mening med opdelingen, ellers undervises alle eleverne sammen.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Der sættes ikke særskilte krav til eleverne ud fra deres køn.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Skolens ledelse har informeret alle ansatte om proceduren i forbindelse med eventuelle underretninger.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Dette er en del af proceduren, som er aftalt med de ansatte.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Skolen har en god og venlig atmosfære, hvor eleverne, underviserne og ledelsen trives i gensidig respekt.

Undervisningen lever op til de faglige krav, der almindeligvis kræves i folkeskolen. Det er mit indtryk, at det faglige niveau indenfor flere fag har fået et løft. Dette forventer jeg også kommer til udtryk, når eleverne i de kommende år kan afslutte skolegangen med folkeskolens afgangsprøver.